

Actief Ontmoeten: 'de Geluksroute' in Oldenzaal en geluksgericht werken

Niemand kent ze, niemand weet waar ze zijn of hoe ze bereikt kunnen worden: mensen die in een sociaal isolement zitten, ook wel mensen die achter de geraniums zitten. Recentelijk is er een nieuwe methode ontwikkeld die mensen in een sociaal isolement weet op te sporen en ze over de eerste en moeilijkste drempel weet te trekken. Een methode die deze mensen weer iets geeft om van te dromen, om simpelweg achter de geraniums weg te komen. Deze methode heeft WBO Wonen gebruikt als leidraad om mensen uit hun isolement te halen en weer actiever mee te laten doen in de samenleving.

Inleiding:

Sinds oktober 2009 is WBO begonnen met de uitvoering van het pilot- / proefproject: "Het Geluksbudget. In 2011 is de naam van 'het Geluksbudget' veranderd in 'de Geluksroute'.

Leefbaarheid in de wijken is één van de speerpunten van WBO Wonen. Het streven is om mensen zo prettig mogelijk te laten wonen. Het gevoel van welbevinden speelt een zeer belangrijke rol. Er bestaan talloze instrumenten voor verschillende doelgroepen om het welbevinden en het 'mee doen' in de samenleving te stimuleren. Helaas zijn er ook nog groepen die door de bestaande regelingen niet bereikt worden, omdat de drempel voor hen simpelweg te groot is. Hierbij moet men denken aan mensen die zich langdurig in een sociaal isolement bevinden. Zij ervaren vaak stress door onderbelasting. De langdurige aanwezige stresshormonen kunnen leiden tot fysiek en mentale gezondheidsklachten (psychosomatische pijn, depressies, overgewicht, etc.). De reguliere gezondheidszorg kan vaak nog maar weinig voor hen betekenen. Toch valt er wel iets te doen aan het welbevinden van deze mensen. Dit kan men zoeken in het creëren van gunstige omgevingsfactoren, zoals voldoende afwisseling, sociale relaties en zinvolle tijdbesteding.

Het Geluksbudget biedt de mogelijkheid om deze mensen een eerste stap te laten maken naar een actiever leven. Door een klein bedrag beschikbaar te stellen voor een activiteit die door de persoon zelf is gekozen (bijv. opbouwen van sociale contacten, het doen van vrijwilligerswerk of het aansluiten bij een club of vereniging) kan dit een eerste stap zijn om uit een sociaal isolement te komen.

Doelgroep:

Het project richt zich op alle inwoners van Oldenzaal die in een sociaal isolement verkeren en een opstap nodig hebben om weer onder de mensen te komen en actief mee te doen.

Hoofddoel:

Het doel is om deze doelgroep zo ver te krijgen dat ze (weer) iets gaan doen, iets waar ze naar uit kunnen kijken, iets waar ze zich beter van gaan voelen.

Door professionele begeleiding en waar nodig een klein bedrag kan er vorm gegeven worden aan zelf gekozen activiteit.

Subdoelen:

- Zicht krijgen op (tot nog toe onbekende) groepen inwoners
- Zelfredzaamheid vergroten
- Ketensamenwerking op gang brengen
- Gebruik van medicijnen en zorg terug te dringen

Gelukgericht werken:

De vraag naar het goede leven leidt al snel tot allerlei theoretische en filosofische bespiegelingen. De Griekse filosofen zagen het echter als hun taak om deze vraag op zo'n manier te stellen dat het antwoord een leidraad kan bieden voor de invulling van het alledaagse leven. In het afgelopen decennium is er ook vanuit de psychologie meer aandacht gekomen voor praktische invulling van het goede leven. Lange tijd werd meer onderzocht wat er mis gaat dan wat er goed gaat in het leven van mensen, maar daarin is een kentering gekomen.

Binnen de psychologie is er rond de eeuwwisseling een stroming ontstaan die zich afficheert als positieve psychologie. (Seligman & Csikszentmihalyi, 2000). Martin Seligman (2002) is één van de grondleggers voor deze stroming.

Daarin worden drie vormen van een goed leven onderscheiden:

- het plezierige leven (the pleasant life)
- het betrokken leven (the engaged life)
- het zinvolle leven (the meaningful life)

Bij het plezierige leven gaat het om het ervaren van positieve gevoelens: in hoeverre voelt iemand zich gelukkig en tevreden? Het betrokken leven verwijst naar de inzet bij de activiteiten van een persoon in het leven: in hoeverre ervaart iemand daarbij een gevoel van persoonlijke vervulling? Het zinvolle leven verwijst naar het leven dat gericht is op iets dat groter is dan de eigen persoon: in hoeverre heeft iemand het gevoel onderdeel te zijn van een groter geheel en hieraan bij te dragen?

De Geluksroute speelt in alle drie deze vormen. We spreken daarbij van geluk, eigen kracht en activering.

Hoe gaat de Geluksroute in Oldenzaal te werk?

Er zijn zeer veel verschillende (zorg-)organisaties ingelicht over de Geluksroute.

Deze (zorg-)organisaties hebben aanmeldformulieren gekregen waarmee ze de desbetreffende kandidaat kunnen aanmelden. Op het aanmeldformulier komt ook een korte beschrijving van de cliënt en waarin onderstreept wordt waarom hij/zij in aanmerking wil komen voor de Geluksroute. De binnengekomen aanmeldingen worden over het algemeen door een team van zes Geluksconsulenten beoordeeld en verdeeld. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de projectleider.

• Aanmelden

Er zijn momenteel zo'n 25 (zorg-)organisaties die op de hoogte zijn van de geluksroute in Oldenzaal. Deze (zorg-)organisaties kunnen een aanmeldformulier invullen samen met de cliënt / kandidaat. Cliënte / kandidaten, vrienden, familie, kennissen of buurtbewoners kunnen zelf geen aanmeldingen doen voor de Geluksroute. Dit gaat uitsluitend via professionele organisaties. Het aanmeldformulier is t.b.v. de nieuwe richtlijnen wat aangepast, zodat (zorg-)organisaties en aan te melden kandidaten duidelijk weten wat WBO Wonen verstaat onder de Geluksroute. Hierdoor wordt het risico op teleurstellingen verkleind.

• Intake

Een desbetreffende Geluksconsulent spreekt (minimaal binnen een maand na aanmelding) een datum af voor een huisbezoek. Deze geeft de Geluksconsulent door aan de projectleider. De intake wordt middels een brief bevestigd naar de kandidaat.

Tijdens het huisbezoek wordt het sociale leven van de kandidaat in kaart gebracht en wordt er gekeken welke wens de kandidaat heeft.

Het is de bedoeling dat de wens zoveel mogelijk vanuit de kandidaat zelf komt, maar je mag hier wel in sturen. De wens moet te maken hebben met iets om weer onder de mensen te komen (actief ontmoeten).

De intake kan ook in meerdere korte afspraken afgenomen worden wanneer dit beter is voor de kandidaat.

Bij de intake gaat de voorkeur uit om ook de persoonlijk begeleider of vertegenwoordiger van de (zorg-)organisatie uit te nodigen. Zo is de hulpverlening op de hoogte en kan hij/zij (nu en in de toekomst) ondersteunen bij de Geluksroute waar nodig.

• Uitdiepen wens

Samen met de geluksconsulent en eventuele (zorg-)organisatie wordt de wens verder uitgediept (verhelderen van de wens, letten op haalbaarheid en eigen kracht, opvragen van offertes, e.d.). Nadat de wens uitgediept is en deze bijdraagt in een actiever en gelukkiger leven, wordt dit besproken met de projectleider (Marianne Wiehink). Zij bepaald uiteindelijk of er overgegaan kan worden met uitbetaling. De kandidaat krijgt hierover een brief toegestuurd.

* Houdt bij de wens rekening met de richtlijnen vanuit WBO.

- Evaluatie 3 – 6 maanden

Na 3 tot 6 maanden wordt er een tussenevaluatie gehouden. Hierin kan er bijv. gekeken worden of de kandidaat op het goede pad zit en tevreden is of dat de wens toch wat aangepast moet worden.

- Evaluatie 6 – 12 maanden

Na 6 tot 12 maanden volgt er een eindevaluatie. Hierin kan er gekeken worden wat de kandidaat uiteindelijk aan de Geluksroute heeft gehad.

- Verantwoording

De Geluksconsulent of de kandidaat leveren kassabon(-nen) / nota(-'s) aan voor de betaalde activiteit en/of hulpmiddelen hiervoor.

Waarom de naamsverandering van Geluksbudget naar de Geluksroute?

WBO Wonen wil graag de aandacht vestigen op het doel en de wijze van het komen tot dat doel (de route). Geld is hierin een hulpmiddel. Het verhaal achter de mensen, de manier waarop iemand denkt weer te kunnen 'mee doen' in de maatschappij, actiever worden en uiteindelijk gelukkiger, dat is waar het bij de Geluksroute om gaat. Vandaar de naam 'Geluksroute'.